

Vejledning til lærerkompetencer i de gymnasiale uddannelser

Vejledning til lov og bekendtgørelse

- Lov om de gymnasiale uddannelser kapitel 7

*Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kontor for Gymnasier, maj 2020*

1. Indledning.....	2
2. Regelgrundlag	2
2.1 Undervisningskompetence (§ 55)	3
2.2 Faglig kompetence (§ 56, stk. 1).....	3
2.3 Anden vej til faglig kompetence (§ 56, stk. 2)	4
2.4 De erhvervsrelaterede fag (§ 56, stk. 3)	5
2.5 Faglige mindstekrav og ECTS (§ 56, stk. 4).....	6
2.6 Tildeling af faglig kompetence (§ 56, stk. 5).....	6
2.7 Pædagogisk kompetence (§ 57).....	8
3. Erhvervsfaglig studentereksamen (eux-forløb).....	8
3.1 EUD reform 2015 – overgangsordning	9
3.2 HD-særordning.....	10
4. Suppleringskandidater	11
5. Lærere med lang undervisningserfaring	11

Lærerkompetencer

1. Indledning

Denne vejledning uddyber de bestemmelser om lærerkompetencer, herunder faglig kompetence til at undervise i de gymnasiale uddannelser, som fremgår af kapitel 7 i lov om de gymnasiale uddannelser og vejledningen afspejler og uddyber således de enkelte paragraffer.

Indledningsvis skal det præciseres, at det er institutionens leder, der, ved ansættelse af en lærer på institutionen, under iagttagelse af regelsættet vurderer og beslutter, om læreren har faglig kompetence. Dette ansvar skal udøves inden for de til hver en tid gældende regler om lærerkompetencekrav. Det er ligeledes institutionens leder, som skal sikre, at der er dokumentationen for kandidatens opnåede kvalifikationer.

Det fremgår af § 56, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, at man for at have faglig kompetence til at undervise i de gymnasiale uddannelser skal have en kandidateksamen i et eller flere fag i den gymnasiale fagrække. For at opnå undervisningskompetence er det desuden et krav, at man gennemfører pædagogikum, som er en etårig teoretisk og praktisk uddannelse, der giver basale kompetencer til at arbejde som lærer på en gymnasial uddannelse. Pædagogikum skal som udgangspunkt gennemføres i ansættelsens første år.

2. Regelgrundlag

Regelgrundlaget for vurdering af lærerkompetencer, herunder faglige og pædagogiske kompetencer fremgår af:

- kapitel 7 i [lovbekendtgørelse nr. 611 af 28. maj 2019 om de gymnasiale uddannelser](#),
- retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser samt undervisning i gymnasiale fag i eux-forløb ([Faglige mindstekrav](#)) ([vejledning nr. 9698 af 28. august 2018](#)),
- [bekendtgørelse nr. 1169 af 24. september 2018 om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser](#)
- § 7, stk. 2, i [lovbekendtgørelse nr. 612 af 28. maj 2019 om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse \(eux\) m.v.](#),
- [Bekendtgørelse nr. 20 af 9. januar 2020 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid \(uddannelsesbekendtgørelsen\)](#).

Lov om de gymnasiale uddannelsers kapitel 7

2.1 Undervisningskompetence (§ 55)

Undervisningskompetence opnås, når kandidaten opfylder kravene til faglig kompetence i det/de pågældende fag og har gennemført pædagogikum for de gymnasiale uddannelser. Pædagogikum skal gennemføres i ansættelsens første år på en gymnasial institution eller erhvervsuddannelsesinstitution med eux-forløb, men kan i særlige tilfælde påbegyndes et år efter ansættelsen, jf. § 3, stk. 3, i pædagogikumbekendtgørelsen.

Særlige tilfælde kan alene opstå som følge af:

- 1) et samlet lavt timetal på institutionen i kandidatens fag,
- 2) kandidatens sygdom, barsel eller orlov, eller
- 3) at det hverken efter stillingsopslag eller på anden måde er muligt at skaffe lærere til at varetage undervisningen i et fag, hvorfor kandidatens varetagelse af den ordinære undervisning umuliggør et normalt pædagogikumforløb.

I pædagogikum indgår teoretisk pædagogikum, praktisk pædagogik og egenundervisning. Uddannelsen har som formål at give pædagogiske kompetencer til at undervise i de gymnasiale uddannelser eller eux-forløb. Pædagogikum skal gennemføres i alle de gymnasierrelevante fag, hvor kandidaten har faglig kompetence. Kravet om pædagogikum gælder kun for fastansatte lærere.

2.2 Faglig kompetence (§ 56, stk. 1)

Faglig kompetence er som hovedregel betinget af formelle kvalifikationer i form af en kandidateksamen bestået ved et universitet i et eller flere fag rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser. Det er en betingelse, at uddannelsen i sine enkeltdelen og samlet har en sådan faglig og metodisk bredde og dybde, at kandidaten kan undervise fagligt forsvarligt i relation til målene for uddannelsen. Dette gælder både for centralfag og sidefag. Kravene til faglig kompetence i hvert enkelt fag fremgår af [Retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser samt undervisning i gymnasiale fag i eux-forløb \(Faglige mindstekrav\)](#).

HD'ere (Handelshøjskolernes erhvervsøkonomiske Diplomuddannelse), bachelorer, teknikumingeniører og diplomingeniører er eksempelvis ikke kandidater.

Kandidater, hvis uddannelser er rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser, har som regel et gymnasierettat centralfag og et gymnasierettat sidefag og har i kraft af deres uddannelse faglig kompetence. Dog skal kravet om eventuel sidefagsforlængelse være opfyldt, jf. afsnittet om faglige mindstekrav og ECTS s. 6. Kandidater, hvis uddannelse ikke umiddelbart sigter direkte mod undervisning i et eller flere fag inden for det gymnasiale område, f.eks. cand.polyt., cand.pæd., cand.ling.merc., cand.pharm. og cand.arch., opfylder kravet om en kandidateksamen og kan i nogle tilfælde også have faglig kompetence i et beslægtet gymnasierrelevant fag eller efterfølgende opnå faglig kompetence via relevant videre- og efteruddannelse på et tilstrækkeligt niveau.

Hvis kandidater af institutionens leder vurderes til kun at have faglig kompetence i ét gymnasierlevant fag, skal dette altid være på centralfagsniveau og hermed opfylde ECTS-kravene til dette (jf. afsnit 2.4). En kandidat i et ikke-gymnasierlevant fag, der efterfølgende læser et gymnasieret sidefag, skal således hæve dette til centralfagsniveau for at opnå faglig kompetence i dette fag.

Det skal understreges, at faglig kompetence dækker undervisning på alle fagets niveauer i de gymnasiale uddannelser. Man kan for eksempel ikke udelukkende have faglig kompetence til at undervise på et gymnasialt fags C-niveau og slække på kravene til faglig kompetence i et fag med henvisning til, at læreren kun underviser på fx C-niveau. Herudover bør institutionens leder være opmærksom på, at kravet om faglig kompetence også gælder i forhold til flerfaglige forløb og samspil, fx i latin i AP. Fagligt samspil skal derfor varetages af lærere med faglig kompetence i de fag, der indgår.

2.3 Anden vej til faglig kompetence (§ 56, stk. 2)

Tekniske, teknologiske, herunder informationsteknologiske, naturvidenskabelige og erhvervsøkonomisk orienterede fag omfatter i særlig grad et anvendelsesaspekt eller et erhvervsrelateret indhold, som gør det naturligt at inddrage erhvervs- og virkelighedsnære forhold i undervisningen. I disse fag kan kravet om kandidatniveau opfyldes gennem en professionsbacheloruddannelse eller tilsvarende i kombination med relevant videre- og efteruddannelse og eventuelt relevant fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse, som samlet set skal svare til niveauet i en kandidateksamen.

Det skal bemærkes, at de tidligere regler blev skærpet i 2016, således at det er et krav, at professionsbachelorniveauet som noget nyt altid skal suppleres med relevant videre- og efteruddannelse og at erhvervsmæssig beskæftigelse dermed ikke - i sig selv - kan løfte fra professionsbachelorniveau til kandidatniveau.

Det skal præciseres, at relevant fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse i § 56, stk. 2, forstås som beskæftigelse, hvor der er et tydeligt sammenfald imellem beskæftigelsens hovedindhold og de gældende faglige mindstekrav i det pågældende fag. Det er således et krav, at beskæftigelsen rummer tydelig anvendelse af viden og kompetencer erhvervet fra videregående uddannelse samtidig med faglig fordybelse og videreudvikling i en erhvervsmæssig kontekst.

I de tilfælde, hvor fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse ikke eller kun meget svært lader sig oversætte i forhold til indholdet i de faglige mindstekrav og et ECTS-omfang, bør altovervejende kun relevant videre- og efteruddannelse lægges til grund ved vurdering af den faglige kompetence.

Muligheden for at erhverve faglig kompetence gennem en kombination af uddannelse og evt. efterfølgende kvalificerende beskæftigelse afgrænses til de tekniske, teknologiske, herunder informationsteknologiske, naturvidenskabelige og erhvervsøkonomisk orienterede fag. Inden for den eksisterende fagrække (såvel fag der blev indført med reformen i 2017, og fag der udfases) omfatter dette:

Teknikfag, teknologi, materialeteknologi, statik og styrkelære, kommunikation og it, it, informationsteknologi, datalogi, informatik, programmering, multimedier, fysik, kemi, biologi, bioteknologi, geovidenskab, geografi, naturgeografi, afsætning, virksomhedsøkonomi, erhvervsøkonomi, finansiering, organisation, innovation og markedskommunikation.

Det skal bemærkes, at matematik ikke er omfattet af lovens § 56, stk. 2, og at faglig kompetence i matematik altid er betinget af en kandidateksamen, jf. § 56, stk. 1.

Når institutionens leder tildeler faglig kompetence med afsæt i § 56, stk. 2, skal lederen altid have særlig opmærksomhed på at sikre, at læreren besidder en tilstrækkelig teoretisk kompetence til at sikre en høj kvalitet og højt fagligt niveau i undervisningen. Institutionens leder skal endvidere være opmærksom på, at når faglig kompetence – i overensstemmelse med § 56, stk. 2, - erhverves ad anden vej end gennem en kandidateksamen, gælder det tilsvarende, at der skal være tale om et fagligt niveau svarende til mindst 120 ECTS-point på centralfagsniveau, jf. også beskrevet i afsnit 2.5 Faglige mindstekrav og ECTS.

2.4 De erhvervsrelaterede fag (§ 56, stk. 3)

Lærere, der underviser i de erhvervsrelaterede fag, der i særlig grad omfatter et anvendelsesaspekt eller et erhvervsrelateret indhold, skal have mindst to års relevant erhvervs erfaring. I disse fag er det naturligt og nødvendigt at inddrage erhvervs- og virkelighedsnære forhold i undervisningen. Kravet om mindst to års erhvervs erfaring gælder uafhængigt af, hvorledes den pågældende underviser har opnået sin faglige kompetence.

Inden for den eksisterende fagrække omfatter de erhvervsrelaterede fag:

Teknikfag, teknologi, afsætning, virksomhedsøkonomi, finansiering, organisation, innovation og markedskommunikation.

Relevant erhvervs erfaring skal kunne dokumenteres og omfatter arbejde, hvor kandidaten aktivt har anvendt sin viden og sine kompetencer fra sin videregående uddannelse, og hvor der samtidig er et sammenfald imellem de gældende faglige mindstekrav i det pågældende fag og arbejdets indhold i praksis.

Derudover gælder følgende:

Undervisning i det pågældende fag anses ikke for relevant erhvervs erfaring.

Det er i udgangspunktet erhvervs erfaring efter afsluttet uddannelse, som anses for relevant, men erhvervs erfaring opnået før og under uddannelse kan også være medtællende, i det omfang det vurderes at være relevant erhvervs erfaring.

En opnået Ph.d. er ikke i sig selv relevant erhvervs erfaring, men hvis den har beskæftiget sig med det faglige område hvortil der søges faglig kompetence og har været virksomhedsrettet, kan den være medtællende.

Hvis en kandidat har eller har haft egen virksomhed, skal omfang og indhold nærmere kunne dokumenteres.

2.5 Faglige mindstekrav og ECTS (§ 56, stk. 4)

Faglig kompetence i det enkelte fag er jf. afsnit 2.3 og 2.4 betinget af:

En kandidateksamen eller et kandidatniveau.

Opfyldelse af kravene til fagligt indhold, som fremgår af [Retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser samt undervisning i gymnasiale fag i eux-forløb \(Faglige mindstekrav\)](#).

Opfyldelse af kravet til antal ECTS-point.

Eventuel sidefagsforlængelse på 30 ECTS-point skal altid være på kandidatniveau.

I *de faglige mindstekrav* er de gymnasiale fag inddelt i tre overordnede fagområder: det humanistiske fagområde, hvortil fremmedsprog også hører, det naturvidenskabelige og tekniske fagområde samt det samfundsvidenskabelige fagområde.

Efter [bekendtgørelse nr. 20 af 9. januar 2020 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid](#) (uddannelsesbekendtgørelsen) gælder, at kandidatuddannelser, som bygger videre på bacheloruddannelser, og som tilrettelægges med henblik på, at studerende opnår faglig kompetence til at kunne undervise i de gymnasiale uddannelser, opbygges sådan, at uddannelserne består af henholdsvis det centrale fag og et sidefag. I uddannelsen udgør det centrale fag hovedvægten af uddannelsen, og sidefagets fag eller fagelementer på både bachelor- og kandidatuddannelsen udgør mindst 90 ECTS-point. I de tilfælde, hvor sidefaget ligger uden for det centrale fags fagområde (jf. [Uddannelsesbekendtgørelsens bilag 1](#)), forlænges kandidatuddannelsen med 30 ECTS-point, der knyttes til sidefaget (sidefagsforlængelse), således at kandidaten i disse tilfælde samlet skal have 120 ECTS i sit sidefag. I en kandidats centrale fag stilles der krav om mindst 120 ECTS-point.

Tilsvarende principper lægges til grund ved vurdering af faglig kompetence, der i overensstemmelse med § 56, stk. 2, erhverves ad anden vej end gennem en kandidateksamen. Som nævnt i afsnit 2.2 vil der eksempelvis hos en kandidat i et ikke-gymnasierrelevant fag, der efterfølgende læser et gymnasierettet sidefag, skulle opnås centralfagsniveau med både 120 ECTS-point og kurser både bachelor- og kandidatniveau for at opnå faglig kompetence i faget. Hvis en lærer senere læser en bachelor i endnu et fag, skal vedkommende have mindst 120 ECTS-point og kurser på både bachelor- og kandidatniveau for at opnå faglig kompetence.

2.6 Tildeling af faglig kompetence (§ 56, stk. 5)

Det er institutionens leder, som tildeler faglig kompetence i forbindelse med lærerens ansættelse på institutionen, hvis – og kun hvis – ovenstående betingelser for faglig kompetence er opfyldt.

Ved at ansætte en ansøger til at undervise i bestemte fag anerkender institutionens leder, at den pågældende ansøger har faglig kompetence i dette/disse fag.

I institutionens leders vurdering af, hvorvidt den enkelte kandidat opfylder kravene til faglig kompetence, kan der opstå følgende situationer:

1. Hvis institutionens leder er i tvivl, om kravene til faglig kompetence er opfyldt, skal institutionen (ikke kandidaten) henvende sig til Styrelsen for Undervisning og Kvalitets uddannelsesansvarlige for faglige kompetencer på det gymnasiale område og få foretaget en vejledende kompetencevurdering hos de relevante fagkonsulenter.
2. Hvis institutionens leder, efter at have indhentet fornøden dokumentation, vurderer, at kravene til faglig kompetence ikke er opfyldt, kan institutionen (ikke kandidaten) henvende sig til et universitet og forespørge på at få foretaget en ækvivalensvurdering¹. Det er universiteter, som udbyder det pågældende fag rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser, der kan foretage ækvivalensvurderinger med henblik på en afklaring af, hvilke kurser ansøgeren mangler for at opnå faglig kompetence.

Fremsendelse af relevante eksamenspapirer mv. skal altid ske efter tilladelse fra kandidaten og i overensstemmelse med gældende regler i forvaltningsloven og persondataloven.

Det skal derudover bemærkes, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet kun har mulighed for at vejlede om faglige kompetencer på baggrund af uddannelser afsluttet i Danmark. For vurdering af uddannelser afsluttet i udlandet skal der rettes henvendelse til Styrelsen for Forskning og Uddannelse².

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet foretager kun vejledende kompetencevurderinger af kandidater, der er i et ansættelsesforhold på en gymnasial institution. Kandidater, der ikke er ansat, kan henvende sig til styrelsen for eventuelle råd om, hvordan vedkommende kommer videre, men kan herudover selv henvende sig til et universitet og forespørge på en ækvivalensvurdering.

---

¹ Det skal bemærkes, at universiteterne ikke er retligt forpligtede til at foretage ækvivalensvurderinger.

²<https://ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/guide-til-anerkendelse/vurderings-medarbejdere>.

2.7 Pædagogisk kompetence (§ 57)

Pædagogikum er en teoretisk og praktisk uddannelse, der skal give nyansatte lærere (pædagogikumkandidater) de nødvendige pædagogiske kompetencer til at arbejde som lærere i en gymnasial uddannelse. Forudsætningen for at kunne påbegynde pædagogikum er, at kravene til faglig kompetence er opfyldt.

Lærere med faglig kompetence, som ansættes i en fast stilling, skal gennemføre pædagogikum inden for det første år af ansættelsen. Fastansættelsen er betinget af, at læreren består pædagogikum.

Der henvises til [Bekendtgørelse om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser](#) og [Vejledning til bekendtgørelse om pædagogikum i de gymnasiale uddannelse](#).

I pædagogikum tilser den tilsynsførende så tidligt i forløbet som muligt og før første besøg, om kandidaten opfylder kravet til faglig kompetence. Institutionen fremsender derfor relevant dokumentation til den tilsynsførende umiddelbart efter, at pågældende er blevet beskikket, så den tilsynsførende har mulighed for at tilse, at der er fornøden dokumentation. Hvis den tilsynsførende er i tvivl om, at institutionen har truffet en afgørelse om faglig kompetence, der strider mod kravene til faglig kompetence i kapitel 7 i lov om de gymnasiale uddannelser, skal den tilsynsførende bede institutionens leder redegøre for baggrunden for beslutningen om faglig kompetence. Dette gør sig ligeledes gældende i forhold til kravet om mindst to års relevant erhvervs erfaring for lærere, der underviser i de erhvervsrelaterede fag. Hvis den tilsynsførende ikke finder, at redegørelsen i tilstrækkelig grad begrundes beslutningen om faglig kompetence, skal den tilsynsførende orientere institutionens leder herom og kontakte Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Styrelsen rådgiver herefter institutionens leder om det videre forløb, der som hovedregel består i, at pædagogikum afbrydes.

Et særligt opmærksomhedspunkt er kravet om indsigt i eksperimenter med henblik på gymnasial undervisning i biologi, bioteknologi, fysik, geovidenskab og kemi, jf. de faglige mindstekrav. Dette indgår i de faglige mindstekrav, og denne kompetence er derfor også en forudsætning for, at kandidaten kan påbegynde pædagogikum.

3. Erhvervsfaglig studentereksamen (eux-forløb)

Eux-forløb er en erhvervsuddannelse tilrettelagt med en mulighed for at opnå tilhørende gymnasial eksamen (erhvervsfaglig studentereksamen). Kravene til undervisningskompetence i eux-forløb følger de bekendtgørelser, som undervisningen tilrettelægges efter. For gymnasiale fag der tilrettelægges efter gymnasiale bekendtgørelser, gælder kravene til undervisningskompetencer til de gymnasiale uddannelser.

I eux-forløb indgår der, især på grundforløbet, undervisning i en række fag på C-niveau, der hentes fra bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne (grund- og erhvervsfagsbekendtgørelsen). C-niveauet i disse fag ækvivalerer C-niveauet i gymnasiale fag, men da grund- og erhvervsfagsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af

erhvervsuddannelsesloven, skal lærerne opfylde eud-lærerkvalifikationskrav – ikke de gymnasiale lærerkvalifikationskrav.

Faglig kompetence på de gymnasiale uddannelser og dermed gymnasiale fag i eux-forløb, er derfor betinget af, at man har en kandidateksamen eller et fagligt niveau svarende til en kandidateksamen og opfylder [de faglige mindstekrav](#).

Institutionens leder skal i den forbindelse være opmærksom på hovedreglen om, at lærere med faglig kompetence til at undervise på gymnasialt niveau, og som skal undervise i gymnasiale fag inden for rammerne af eux-forløb, skal gennemføre gymnasialt pædagogikum.

3.1 EUD reform 2015 – overgangsordning

Ovenstående i afsnit 3 betyder følgende for de lærere, der i dag underviser på erhvervsskolerne, og som ønsker at undervise i eux-forløb:

Lærere ansat *før* erhvervsuddannelsesreformen trådte i kraft i august 2015 (overgangsordning gældende for lærere med ubrudt anciennitet)

Lærere, der har fået meddelt undervisningskompetence til undervisning på de erhvervgymnasiale uddannelser, har også kompetence til undervisning på tilsvarende gymnasiale fag i eux-forløb.

For lærere med det gamle erhvervspædagogikum eller en diplomuddannelse i erhvervspædagogik gælder følgende:

Lærere, der efter de pr. 1. januar 2017 gældende regler, har faglig kompetence til at undervise på gymnasialt niveau, kan ved at gennemføre kurser i fagdidaktik få specifik undervisningskompetence, der er begrænset til undervisning i gymnasiale fag i eux-forløb.

Lærere, der efter de pr. 1. januar 2017 gældende regler ikke har tilstrækkelige faglig kompetence, kan gennem en individuel faglig supplerings (f.eks. på baggrund af en ækvivalensvurdering) samt kurser i fagdidaktik få specifik undervisningskompetence, der er begrænset til undervisning i gymnasiale fag i eux-forløb.

Lærere ansat *efter* erhvervsuddannelsesreformen trådte i kraft i august 2015

Da hovedreglen er, at undervisningskompetence i gymnasiale fag – herunder i eux-forløb – forudsætter opfyldelse af de almindelige gymnasiale lærerkvalifikationskrav, skal lærere med faglig kompetence til at undervise på gymnasialt niveau, som skal undervise i gymnasiale fag i eux-forløb, gennemføre gymnasialt pædagogikum.

Personer, der tager diplomuddannelsen i erhvervspædagogik, kan ikke undervise i de gymnasiale fag, før de har gennemført et gymnasialt pædagogikumforløb, evt. med merit for de pædagogiske

kvalifikationer, som de har opnået ved diplomuddannelsen i erhvervspædagogik (jf. de almindelige meritregler i § 24, i pædagogikumbekendtgørelsens).

Det fremgår af "Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser", at alle lærere på erhvervsuddannelserne (dvs. i de fag i eux-forløb, der ikke er gymnasiale) inden 2020 skal have "erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til 10 ECTS-point". Dette krav omfatter også lærere, der har anden pædagogisk uddannelse end diplomuddannelsen i erhvervspædagogik, herunder pædagogikum. Det vurderes, at dette krav vil være opfyldt, hvis den pågældende kandidats opgave i det teoretiske pædagogikum omhandler en erhvervspædagogisk problemstilling.

3.2 HD-særordning

Det fremgår af § 28, i bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser (bekendtgørelse nr. 173 af 23. februar 2015), at lærere med 1) en afsluttet erhvervsøkonomisk diplomuddannelse (HD 2. del), som 2) har undervisningskompetence til erhvervsuddannelse, kan opnå specifik undervisningskompetence³ i et eller flere bestemte gymnasiale fag i eux-forløb. Opnåelse af specifik undervisningskompetence, jf. ovenstående, forudsætter, at læreren har gennemført en relevant specialisering i HD 2. del samt kursus i fagdidaktik i faget.

HD-særordningen udstyrer eud-lærere med en specifik undervisningskompetence til bestemte gymnasiale fag i eux-forløb. Lærere, der kun har HD 2. del, kan derfor ikke komme i pædagogikum, da de mangler faglig kompetence efter lov om de gymnasiale uddannelser. Personer med en HD 2. del med en relevant specialisering, men uden pædagogiske kompetencer fra eud-systemet, skal således først gennemføre diplomuddannelsen i erhvervspædagogik og efterfølgende supplere med relevante fagdidaktiske kurser, før de må påbegynde undervisning i eux-forløb.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvad der udgør relevant specialisering i de forskellige fag:

Gymnasialt fag	HD 2. del
Erhvervsøkonomi C	Alle uafhængigt af speciale
Finansiering C/B	HD i Finansiering, Finansiell rådgivning, Regnskab og økonomistyring eller Økonomistyring og processtyring
Organisation C	HD i organisation eller International Business
Virksomhedsøkonomi B/A	HD i Finansiering, Finansiell rådgivning, Regnskab og økonomistyring, Økonomistyring og processtyring, Supply Chain Management eller International Business
Afsætning B/A	HD i Marketing and Management og International Business

³ Dette gælder tilsvarende for lærere med en fuld HD fra den tid, hvor uddannelsen ikke var opdelt i en 1. og en 2. del, forudsat at der er gennemført relevant specialisering.

Det skal understreges, at ovenstående mulighed for at opnå specifik undervisningskompetence er afgrænset til eux-forløb.

4. Suppleringskandidater

Det fremgår af §26 i [bekendtgørelse om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser](#), at institutionens leder kan tildele en lærer, som allerede har gennemført pædagogikum i nyt efterfølgende erhvervet fag, hvori vedkommende ikke har pædagogikum. Undervisningskompetencen kan tildeles, hvis læreren har faglig kompetence efter gældende regler og har gennemført fagdidaktik i faget.

5. Lærere med lang undervisningserfaring

En lærer, som har undervisningserfaring af betydelig varighed og omfang på gymnasialt eller højere niveau, kan, jf. § 27, i [bekendtgørelse om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser](#), tildeles undervisningskompetence af institutionens leder, hvis følgende tre betingelser er opfyldt:

1. Læreren har faglig kompetence, jf. § 4.
2. Læreren har gennemført kursus i fagligt samspil.
3. Læreren har gennemført kursus i fagdidaktik i faget.

Undervisningserfaring af betydelig varighed og omfang defineres jf. § 27, som seks til otte år på fuld tid.